

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av lagen om landsbygdsnäringsnämnd**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Det föreslås att lagen om landsbygdsnäringsnämnd ändras. Enligt förslaget skall nämnden med tre medlemmar utvecklas till en självständig lagskipningsmyndighet. Det föreslås att den tredje medlemmen vid sidan av ordföranden och vice ordföranden inte skall förutsättas vara en tjänsteman vid jord- och skogsbruksministeriet. Medlemmen i fråga skulle ha uppgiften som bisyssla och ha kännedom om de ärenden som behandlas vid nämnden eller, om han väljs endast för en viss kategori av ärenden, kännedom om de ärenden som ingår i denna kategori. På samma sätt som ordföranden och vice ordföranden skulle den tredje medlemmen väljas för en mandatperiod om fem år. Då ärenden som ansluter sig till veterinärvård behandlas skall den tredje medlemmen alltid utgöras av en person som avlagt veterinärexamen.

Besvärsnämndens oavhängighet i förhållande till förvaltningen utvecklas även i övrigt genom att det förutsätts att ordföranden och vice ordföranden alltid skall ha uppgiften som huvudsyssla och att de skall inneha en tjänst som lagskipningsråd vid nämnden. Om de då de utnämns innehar en annan statlig tjänst, är de tjänstlediga från denna tjänst under mandatperioden. De utnämns av republikens president i stället för av statsrådet. Nämndens sekreterare är inte längre en tjänsteman vid jord- och skogsbruksministeriet, utan innehar en tjänst som sekreterare, till vilken han utnämns av statsrådet. Sekreteraren skall tillfälligt kunna fungera som ställföreträdare för vice

ordföranden eller den tredje medlemmen då dessa och deras suppleanter är på semester eller annars har förhinder. Vid behov kan vid nämnden inom ramen för budgeten även finnas andra tjänstemän som utses av ordföranden. I stället för de nuvarande tjänstemän som förordnas av jord- och skogsbruksministeriet skall som föredragande vid nämnden fungera av nämnden antagna personer med uppgiften som huvud- eller bisyssla.

Samtidigt effektivteras besvärsnämndens verksamhet genom att det möjliggörs att avgöra genom förordning stadgade besvärärenden i en sektion bestående av vice ordföranden, en expertmedlem och den föredragande tjänstemannen.

På grund av ändringar i den övriga lagstiftningen föreslås det dessutom att i lagen görs vissa preciseringar av teknisk natur.

Propositionen ansluter sig till regeringens proposition till riksdagen om godkännande av vissa bestämmelser i fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen och regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruket samt om ändring av landsbygdsnäringslagen och vissa andra lagar. Föreliggande proposition kompletterar den sistnämnda propositionen i fråga om rättskyddssystemen.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1995. Lagen avses träda i kraft vid ingången av mars 1995.

MOTIVERING

1. Nuläge

Samtidigt som jordbruksstyrelsen indrogs vid ingången av 1993 och landsbygdsdistrikten och fiskeridistrikten sammanslogs till landsbygdsnäringsdistrikt, inrättades landsbygdsnäringsnämnden, närmast för behandlingen av besvär som anförts mot beslut som fattats av distrikten. Enligt lagen om landsbygdsnäringsnämnden (1203/92) behandlar nämnden dessutom sökande av ändring, som jord- och skogsbruksministeriet tidigare skött, genom besvär i beslut av skogsnämnderna, jaktvårdsdistrikten och jaktvårdsföreningarna, fiskeristödsnämnden samt, i ärenden som gäller flygspridning av slybekämpningsmedel, i beslut av kommunstyrelserna. Likaså ankommer besvär över beslut av lägre veterinärvårdsmyndigheter, t.ex. länsstyrelserna, på besvärsnämnden. Dessa besvär hade tidigare behandlats av jord- och skogsbruksministeriet eller dess veterinärvårdning. Besvärsnämnden behandlar på motsvarande sätt även s.k. processuella klagomål enligt lagen om extraordinärt ändringssökande i förvaltningsärenden som anförts över beslut av nämnda myndigheter och samfund.

Enligt lagen om Forststyrelsen (1169/93) som trädde i kraft vid ingången av 1994 har besvärsnämnden ålagts att behandla besvär som anförts över beslut av Forststyrelsen i vissa myndighetsfrågor som enligt vissa lagar fortfarande ankommer på Forststyrelsen.

Dessa ärenden gäller närmast lagen om fiske (286/82), skollagen (611/84), naturnäringslagen (610/84), terrängtrafiklagen (670/91), jaktlagen (615/93), lagen om skyddsskogar (196/22), lagen om friluftsliv (606/73) och vattenlagen (264/61). Dessutom har lagen om fiske genom en lag (1355/93) som trädde i kraft vid ingången av 1994 ändrats så att besvär över vissa rättelsebeslut som fattats av ett fiskeområde kan anföras hos landsbygdsnäringsnämnden.

Till landsbygdsnäringsnämnden hör enligt lagens 2 och 3 §§ en ordförande och en vice ordförande som statsrådet förordnar för en mandatperiod på fem år i sänder samt en medlem som alternerar enligt den sak som behandlas och som jord- och skogsbruksministeriet enligt den kategori av ärenden som behandlas förordnar bland de tjänstemän vid ministeriet som är insatta i ifrågavarande ären-

den. Alla medlemmar handlar under domansvar. För ordföranden och vice ordföranden samt för deras ställföreträdare har stadgats en likadan rätt att kvarstå i uppdraget som för innehavare av domartjänst, vilket innebär den rättighet som avses i 91 § 1 mom. regeringsformen.

De alternerande medlemmar som jord- och skogsbruksministeriet förordnat bland sina tjänstemän har varit avdelningschefer. Statsrådet har i praktiken även förordnat ordföranden och vice ordföranden samt hans ställföreträdare bland ministeriets tjänstemän. Åt dessa har enligt lagen även kunnat ges andra uppgifter vid jord- och skogsbruksministeriet, om också dessa uppgifter enligt förordning inte får strida mot nämndens uppgifter.

Besvärsnämnden är beslutför såsom fulltalig. Som föredragande vid nämnden fungerar de tjänstemän vid jord- och skogsbruksministeriet som ministeriet förordnat till uppgifterna. Nämnden har en av jord- och skogsbruksministeriet förordnad sekreterare som skall ha avlagt juris kandidatexamen eller vicanotarieexamen.

Behandlingen av ärenden sker huvudsakligen utgående från skriftligt material. Nämnden kan dock hålla muntliga behandlingar och förrätta syn. Vid behandlingen av ärenden iaktas i tillämpliga delar laga rättegångsordning.

Landsbygdsnäringsnämnden är verksam i samband med jord- och skogsbruksministeriet. Ministeriet är skyldigt att tillhandahålla de interna förvaltningstjänster som nämnden behöver.

Besvärsnämndens sammansättning och ställning ger den förutsättningar att behandla besvär över både ett besluts laglighet och dess ändamålsenlighet. Ändring i besvärsnämndens beslut kan med stöd av 7 § sökas hos högsta förvaltningsdomstolen både på laglighets- och ändamålsenlighetsgrunder. I speciallagar förekommer dock stadganden som förutsätter besvärstillstånd. Om det i huvudsak är fråga om ändamålsenligheten hos ett avgörande skall högsta förvaltningsdomstolen överföra de besvär som inkommit för avgörande av regeringen, i praktiken ministeriet. I vissa ärenden förekommer fortfarande ett på förordning grundat förbud mot att söka ändring i besvärsnämndens beslut.

2. Ärenden som behandlats vid besvärsnämnden

Under sitt första verksamhetsår 1993 behandlade landsbygdsnäringsnämnden sammanlagt 975 besvärssaken, ett s.k. processuellt klagomål och en ansökan till högsta förvaltningsdomstolen om återbrytande av nämndens beslut. Av avgörandena gällde 945 beslut av landsbygdsnäringsdistrikt, 15 beslut av skogsdistrikt och 15 beslut av jaktvårdsdistrikt samt ett avgörande beslut av en länsstyrelse.

De mest omfattande kategorierna av ärenden gällde besvär över landsbygdsnäringsdistriktens beslut om ansökningar om tilläggskvoter för mjölk och ansökningar om stabiliseringslån. Nedan framgår den närmare fördelningen av avgjorda ärenden kategorivist av ärenden under 1993.

Kategori av ärenden	Antal
Produktionskvoter för mjölk	189
Stabiliseringslån	160
Stöd enligt lantbruksinkomstlagen	153
Ärenden enligt landsbygdsnäringslagen .	198
— understöd	133
— betalningslätnader gällande krediter	32
— dispositionsplaner	20
— uppsägning av krediter	13
Åtgärder för balansering av jordbruksproduktionen	92
Utlåtande om generationsväxlingspension och avträdelsepension	53
Husdjurtillstånd	23
Åkeröjningar	14
Exportkostnadsavgifter grundade på åkerareal	13
Ärenden i anslutning till lagen om fiske .	16
Övriga landsbygdsnäringsdistriktsärenden	34
Jakttillstånd	15
Skogsförbättringsstöd	12
S.k. fjärdedelsavgifter	3
Köttinspektion	1
Sammanlagt	976

År 1993 godtog besvärsnämnden besvärerna helt eller delvis eller återförde den ärendet till en lägre myndighet för förnyad behandling i 21 % av de behandlade fallen. Av besvärerna förkastades 75 % helt och 4 % undersöktes inte på grund av försening, återtagande eller någon

annan orsak. Under 1993 höll besvärsnämnden två synförrättningar med muntlig behandling.

Vid utgången av 1993 fanns vid landsbygdsnäringsnämnden ca 270 obehandlade ärenden. Den genomsnittliga behandlingstiden för besvär var ca 3 1/2 månad. Vid utgången av augusti 1994 hade nämnden behandlat 452 fullföljdsärenden och antalet obehandlade ärenden hade, på grund av den stora arbetsinsats som beredningsarbetena i samband med EU-medlemskapet kräver av föredragandena, ökat till ca 390.

3. Bedömning av nuläget

Redan vid jordbruksstyrelsen fungerade efter att kollegiet upphävts under 1991—92 med stöd av lagen om jordbruksförvaltningen (1236/90) en besvärsnämnd för behandling av besvär och s.k. processuella klagomål som anförts över de dåvarande landsbygdsdistriktens beslut. Denna nämnd verkade dock som ett beslutsfattande organ vid jordbruksstyrelsen. I lagen fanns endast ett omnämnande om nämnden, medan om nämnden i detalj stadgades i förordning. Inrättandet av en genom särskild lag reglerad landsbygdsnäringsnämnd i anslutning till jord- och skogsbruksministeriet vid ingången av 1993 har i sig inneburit en förbättring i fråga om rättsskyddet för jordbrukare och övriga kunder hos landsbygdsnäringsförvaltningen.

Syftet med lagen om landsbygdsnäringsnämnden var enligt regeringens proposition (RP 191/92) att skapa ett med hänseende till jord- och skogsbruksministeriet oberoende lagskipningsorgan. Riksdagens jord- och skogsbruksutskott ansåg dock i sitt betänkande om propositionen (JsUB 18—RP 191/92) att den föreslagna nämnden inte till alla delar uppfyller de krav artikel 6 i Europeiska konventionen om mänskliga rättigheter (FordrS 19/90) ställer på ett lagskipningsorgan och inte heller uppfyllde EG-kraven vad gäller rätten att få sin sak behandlad av en domstol. Dessa ställningstaganden hänförde sig till förslaget endast till den del som Finlands internationella förpliktelser gäller angelägenheter som skall behandlas i nämnden och som inte kan överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen. Utskottet ansåg det vara viktigt att rätten att söka ändring i besvärsnämndens beslut hos högsta förvaltningsdomstolen tryggas i tillräcklig omfattning

och att man vid stiftandet av speciallagar förhåller sig återhållsamt i fråga om begränsning av besvärsrätten. Sedermera förutsatte riksdagen att regeringen utreder de besvär förbud som redan ingår i specialstadgandena om lantbruksärenden och vidtar åtgärder för att göra ändringssökandet sådant att det motsvarar de internationella kraven.

Riksdagens jord- och skogsbruksutskott ansåg att den föreslagna besvärsnämnden inte genom mindre ändringar av stadgandena kan förvandlas till ett organ som uppfyller de krav som ställs på en domstol. Enligt utskottsbetänkandet gjordes dock vissa ändringar i förslaget som accentuerar nämndens oavhängighet och dess status som kan jämföras med en domstol bl.a. genom att i lagens 3 § 1 mom. för ordföranden, vice ordföranden och dennes ställföreträdare stadga en likadan rätt att kvarstå i sina uppgifter som domare med stöd av 91 § regeringsformen innehar och genom att i stället för jord- och skogsbruksministeriet ge statsrådet i uppgift att förordna dessa.

I detta sammanhang ansåg jord- och skogsbruksutskottet det vara ett beaktansvärt alternativ för besvärsnämnden att besvär över lokal- och områdesförvaltningsmyndigheternas beslut i ärenden som hänför sig till landsbygdsnäringsförvaltningen får anföras hos länsrätten. Detta skulle enligt utskottet harmoniera med den allmänna trenden när det gäller ändringsökande, nämligen att besvär ärenden överförs från förvaltningsmyndigheter till förvaltningsdomstolar. Utskottet ansåg dock att en dylik reform skulle kräva en rätt omfattande beredning och utredning bl.a. om hur behövlig sakkunskap inom området skall kunna säkerställas vid behandling i länsrätten.

Regeringen uppgav i den allmänna motiveeringen för 1994 års statsbudget som mål att dra in ett antal särskilda besvärsheter och överföra behandlingen av fullföljdsärenden i regel till de allmänna domstolarna eller förvaltningsdomstolarna 1993—1995. I anslutning till dessa domstolar inrättas vid behov sektioner för behandling av olika ärenden.

4. Propositionens mål och innehåll

En koncentrerad behandling av besvär ärenden till de nuvarande förvaltningsdomstolarna eller, när detta inte är ändamålsenligt, till lagskipningsorgan i motsvarande

ställning skall anses vara eftersträvansvärt. De egentliga förvaltningsdomstolarna utgörs, efter att omsättningsskatterätterna indragits och deras uppgifter överflyttats till länsrätten i Nylands län, enbart av högsta förvaltningsdomstolen och länsrätterna.

Behandlingen av besvär över beslut som fattats på landsbygdsnäringsförvaltningens regional- och lokalnivå kräver både vid beredningen och avgörandet av ärenden förtrogenhet med området och tillräckliga personalresurser. En tillräckligt enhetlig tillämpning av lagstiftningen inom förvaltningsområdet är viktig för rättsskyddet för jordbrukare och övriga kunder hos förvaltningen samt för en effektiv verkställighet av den i snabb förändring stadda lagstiftningen inom området. Möjligheten att förutom lagligheten även undersöka ändamålsenligheten hos beslut som fattas av lokal- och regionalförvaltningens landsbygdsnäringsmyndigheter måste anses vara viktig med hänsyn till förvaltningens kunder.

Dessa synpunkter kommer under de närmaste åren att accentueras i det fall att Finland ansluter sig till Europeiska unionen, av vars lagstiftning den största delen består av bestämmelser om jordbruk och fiske och deras produkter. Med beaktande av dessa utvecklingsaspekter borde behandlingen av fullföljdsärenden vad gäller beslut av den lokala och regionala förvaltningsnivån inom landsbygdsnäringsförvaltningen bibehållas på nuvarande grund av nämndtyp utan att ifrågakvarande ärenden överförs till länsrätterna.

Största delen av de besvär landsbygdsnäringsnämnden behandlar gäller stöd i anknytning till marknadssystemet för lantbruksprodukter, i fråga om vilka stöd fullföljd hos högsta förvaltningsdomstolen begränsats genom speciallagar och en begränsning fortfarande är motiverad. På grund av detta borde besvärsnämnden med beaktande av de internationella förpliktelser som binder Finland vara ett lagskipningsorgan som både är opartiskt och oavhängigt i relation till den egentliga förvaltningen.

I detta hänseende borde besvärsnämndens sammansättning utvecklas i första hand genom att förutsättningen att den alternerande medlemmen skall vara en tjänsteman vid jord- och skogsbruksministeriet slopas samt genom att vid nämnden inrättas tjänster med uppgiften som huvudsyssa för ordföranden, vice ordföranden, sekreteraren och föredragandena, och

även i övrigt genom att medlemmarnas, sekreterarens och föredragandenas oavhängiga ställning i relation till förvaltningen betonas genom arrangemang gällande utnämningensnivån och andra arrangemang. I nuvarande skede föreslås dock inte att ett organ som står fullständigt utanför förvaltningstjänsterna skapas, utan för minimering av de förvaltningsutgifter nämnden föranleder borde jord- och skogsbruksministeriet och dess informationstjänstcentral fortfarande biträda nämnden genom registrerings-, expeditions- och motsvarande förvaltnings-tjänster.

5. Propositionens organisatoriska och ekonomiska verkningar

Propositionen innebär en oberoende ställning för landsbygdsnäringsnämnden med hänseende till centralförvaltningen, som sköter beredningen och verkställigheten av lagstiftningen. Vid besvärnämnden inrättas två tjänster som lagskipningsråd för ordföranden och vice ordföranden. Dessutom inrättas fyra tjänster som föredragande med uppgiften som huvudsyssla samt en tjänst som sekreterare för sekreteraren och en tjänst som avdelningssekreterare för den tjänsteman som biträder nämnden. Nämndens tredje medlem eller medlemmar inklusive ställföreträdare och de ställföreträdare som behövs för vice ordföranden och sekreteraren skulle ha uppgiften som bisyssla. Dessutom behövs några föredragande med uppgiften som bisyssla.

För landsbygdsnäringsnämndens omkostnader har under moment 30.01.21, "Jord och skogsbruksministeriets omkostnader", i statsbudgeten för 1994 reserverats 1 300 000 mk. Detta innefattar de personalutgifter om sammanlagt 1 200 000 mk som ordföranden, vice ordföranden och sekreteraren samt den avdelningssekreterare som biträder nämnden föranleder samt 100 000 mk för nämndens konsumtionsutgifter. Dessa omfattar inte kalkylerade hyror eller övriga ersättningar för förvaltningstjänster som jord- och skogsbruksministeriet och dess informationstjänstcentral erbjudit nämnden.

För nämndens utgifter behövs redan i statsbudgeten för 1995 ett eget kapitel under huvudtiteln för jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. Förslaget förutsätter personalutgifter om ca 2 500 000 per år. De

årliga personalutgifterna skall fördelas så att för besvärsnämndens ordförande, vice ordförande och sekreterare och de avdelningssekreterare som biträder nämnden behövs 1 200 000 mark såsom 1994. För personalutgifter som föranleds av föredragandena med uppgifter som huvudsyssla skall reserveras 900 000 mark samt för personalutgifter som föranleds av föredragandena med uppgifter som bisyssla 100 000 mark. För nämndens tredje medlemmar och ställföreträdarna för dem samt för ställföreträdarna för vice ordföranden behövs 200 000 mk per år. Dessutom uppgår personalutgifter för en byråsekreterare som är nödvändig för att ärenden kan skötas smidigt till 100 000 mk per år. För år 1995 skall för personalutgifter reserveras ett belopp om 2 100 000 mark som motsvarar tio månaders behov. Avsikten är att i mån av möjlighet förflytta föredragande arbetskraft från ministeriet till tjänsterna vid nämnden. Av denna orsak torde tjänsterna som huvudsyssla ge ungefär lika stor inbesparing i jord- och skogsbruksministeriets omkostnader som besvärnämndens tjänstemän i huvudsyssla föranleder i personalutgifter. Eftersom de lokaler jord- och skogsbruksministeriet har är för små och för stärkande av sin självständiga ställning skulle besvärnämnden behöva sina egna lokaler. För konsumtionsutgifter skall anvisas ett anslag om 652 000 mk för 1995. Anslaget förslår till att täcka hyrorna för lokalerna, utgifterna för möblerna av de nya lokalerna och styckning av nya blanketter och andra behövliga utgifter. De kostnader som förorsakas täcks i sin helhet genom tidsbestämningar av huvudtitelns utgifter för jord- och skogsbruksministeriet.

Nämnden uppbär årligen ca 400 000 mk i behandlingsavgifter.

6. Beredningen av propositionen

Propositionen har uppgjorts som tjänsteupdrag och den grundar sig huvudsakligen på arbete som gjorts av en arbetsgrupp vid jord- och skogsbruksministeriet (arbetsgruppspromemoria JSM 1994:1). Arbetsgruppen hade i uppgift att utreda och uppgöra förslag över nödvändiga ändringar med hänseende till hur rättsskyddet för landsbygdsnäringsförvaltningens kunder inom de olika verksamhetssektorerna kunde utvecklas genom ändring av

fullföljdmöjligheterna och förbättring av systemen. Bakgrunden till detta uppdrag var riksdagens uttalande med anledning av regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning angående landsbygdsnäringsförvaltningen (RP 191/92). I detta uttalande förutsatte riksdagen att regeringen utreder de besvärstörbud som ingår i specialstadgandena om lantbruksärenden och vidtar åtgärder för att göra ändringssökandet sådant att det motsvarar de internationella kraven. Justitieminis-

teriet har avgett sitt uttalande om arbetsgruppens förslag. I samband med beredningen av propositionen har även företrädare för högsta förvaltningsdomstolen hörts.

Utgående från den nämnda arbetsgruppens arbete avläts till riksdagen även en proposition med förslag till lagar om ändring av landsbygdsnäringslagen, renhushållningslagen och naturnäringslagen. I denna proposition ingår förslag till lagändringar för precisering av fullföljdsstadgandena.

DETALJMOTIVERING

1 § 1 och 2 mom. För utvecklande av besvärsnämndens oavhängighet borde i den inledande satsen i paragrafens 1 mom. strykas konstaterandet att nämnden är verksam i anslutning till jord- och skogsbruksministeriet och i stället intas ett omnämmande om att den verkar som en självständig besvärsmyndighet. Dessutom föreslås att till förteckningen över myndigheter i vilkas beslut ändring söks hos besvärsnämnden skall fogas forststyrelsen, eftersom i 2 § 2 mom. lagen om forststyrelsen redan stadgas att nämnden fungerar som besvärsmyndighet vad gäller myndighetsavgöranden som fortfarande kommer på ifrågavarande statliga affärsverk.

Det föreslås att i paragrafens 2 mom. intas ett omnämmande om möjligheten att åt besvärsnämnden genom en särskild lag uppdras att även behandla besvär som anförs över andra myndigheters och samfunds beslut. Redan nu stadgas i lagen om fiske att nämnden skall behandla vissa besvär över rättelsebeslut som fattats av fiskeområdena.

2 §. Det föreslås att paragrafens 1 mom. preciseras så, att besvärsnämndens tredje medlem inte behöver men kan alternera enligt den kategori av ärenden som behandlas.

I paragrafens 2 mom. borde förutsättas att ordföranden och vice ordföranden alltid har uppgiften som huvudsyssla. För detta ändamål borde vid besvärsnämnden finnas tjänster som lagskipningsråd.

Besvärsnämndens tredje medlem skall enligt ändringen av 3 mom. ha uppgiften som bisyssla och förutsätts inte längre vara en tjänsteman

vid jord- och skogsbruksministeriet. I praktiken är det inte längre fråga om en tjänsteman vid nämnda ministerium. Vederbörande skall äga kännedom om de ärenden som behandlas vid besvärsnämnden. Om det är fråga om en medlem som utsetts för en viss kategori eller vissa kategorier av ärenden skall han ha kännedom om dessa kategorier. Vid behandlingen av sökande av ändring i beslut som fattas av veterinärvårdsmyndigheter skall den tredje medlemmen dock alltid ha avlagt veterinärexamen.

Det föreslås att i paragrafens 4 mom. intas ett omnämmande om nämndens föredragande med uppgiften som huvudsyssla och om deras tjänster samt dessutom om eventuella föredragande med uppgiften som bisyssla. Föredragandena skall ha avlagt juris kandidatexamen eller annan för tjänsten lämplig högre högskoleexamen. Stadgandet i det nuvarande 4 mom. skulle med vissa ändringar bli 6 mom.

Som paragrafens 5 mom. borde intas ett stadgande som gör det möjligt att avgöra genom förordning fastställda fullföljdsärenden i en sektion vid besvärsnämnden. Nämndens vice ordförande skulle fungera som ordförande för sektionen samt vederbörande expertmedlem och den föredragande tjänstemannen som övriga medlemmar. Avsikten är att besvär som hör till kategorier med ett stort antal ärenden och vid vilkas avgöranden det inte är fråga om principiella ställningstaganden vid behov skall kunna behandlas i sektionen.

Det 4 mom. som blir 6 mom. borde på grund av sektionens sammansättning kompletteras så,

att även föredragandena vid nämnden handlar under domaransvar.

3 §. För att betona ordförandens och vice ordförandens oavhängiga ställning gentemot förvaltningen föreslås att utnämningen av dessa för en mandatperiod om fem år genom en ändring av paragrafens 1 mom. överförs från statsrådet till republikens president. De tredje medlemmarna och deras suppleanter utnämns av statsrådet i stället för av jord- och skogsbruksministeriet. Statsrådet förordnar även de ställföreträdare för vice ordföranden som behövs. Föredragningen av utnämningarna och förordnandena till ordföranden, vice ordföranden samt till medlemmar och suppleanter sker från jord- och skogsbruksministeriet. Som ställföreträdare för ordföranden fungerar vice ordföranden och, vilket även för tydlighetens skull borde nämnas i ifrågavarande moment, vid förhinder för denne, vice ordförandens suppleant. Förutom ordföranden och vice ordföranden skall även den tredje medlemmen under sin mandatperiod åtnjuta en sådan rätt att kvarstå i uppdraget som domare enligt 91 § regeringsformen har. Detta skall även gälla för deras ställföreträdare.

Besvärnämnden utnämner enligt 2 mom. själv sina föredragande.

Om ordföranden eller vice ordföranden, vilka utnämns för en femårsperiod, innehar annan statlig tjänst skall de för säkrande av sin oavhängighet under sin mandatperiod vara tjänstlediga från denna tjänst. Om detta stadgas i 3 § 3 mom. Bibehållandet av nämnda andra tjänst är i sig motiverat, eftersom uppdragen som ordförande och vice ordförande är tidsbundna. Om beviljande av tjänstledighet för medlemmarna och föredragandena i övrigt stadgas genom förordning. Som 3 mom. fogas dessutom till paragrafen ett nödvändigt stadgande om att en medlem beviljas avsked av samma myndighet som utnämnt eller förordnat honom.

4 § 1 mom. Det föreslås att paragrafens 1 mom. kompletteras så, att fulltalighet förutsätts även för att nämndens sektion skall vara beslutför och att ärendena i sektionen avgörs på föredragning.

5 §. Med beaktande av besvärnämndens arbetsbörda och utvecklandet av nämndens ställning borde även nämndens sekreterare vara fast anställd med tjänsten som huvudsyssla. Sekreteraren skall inneha en tjänst som sekreterare. Innehavaren av denna tjänst utnämns

av statsrådet och behörighetskrav skall alltid vara juris kandidatexamen.

Besvärnämndens sekreterare skall dessutom kunna användas som medlem av nämnden när vice ordföranden eller den tredje medlemmen eller deras suppleanter har semester eller annars tillfälligt är förhindrade eller jäviga att sköta sina uppgifter. Detta vore motiverat för att nämndens beredskap skall kunna garanteras framför allt i brådskande fall. Även av denna orsak vore det nödvändigt att av sekreteraren kräva juris kandidatexamen. Dessutom borde i paragrafens 1 mom. stadgas om möjligheten att för uppgifter vid besvärnämnden inom ramen för statsbudgeten även utse andra biträdande tjänstemän. Dessa utses dock av ordföranden.

Som paragrafens 2 mom. föreslås ett stadgande enligt vilket ordföranden förordnar en eller flera ställföreträdare för sekreteraren. Dessa skall ha uppgiften som bisyssla. Dessutom stadgas i momentet om beviljande av tjänstledighet och avsked i fråga om de tjänstemän som avses i paragrafen.

5 a §. Det föreslås att till lagen fogas stadganden om ordförandens ansvar för en ändamålsenlig och snabb skötsel av nämndens uppgifter samt för utvecklandet av nämndens verksamhet. Trots att nämnden inte längre verkar i anslutning till ministeriet, borde användningen av ifrågavarande ministeriums och dess informationstjänstcentrals förvaltningstjänster i nuvarande situation bibehållas i skötseln av nämndens uppgifter. Om saken skulle stadgas närmare genom förordning.

I kraftträdelsestadgandena. Avsikten är att lagändringarna skall träda i kraft den 1 mars 1995.

Genom ett ikraftträdelsestadgande stadgas dessutom om förflyttande av besvärnämndens nuvarande ordförande och vice ordförande genom statsrådets beslut till tjänster som lagskipningsråd till utgången av mandatperioden. Även vice ordförandens ställföreträdare förordnas att fortsätta i sina uppgifter på motsvarande sätt. Om personen i fråga inte samtycker till förflyttningen skall han befrias från sin uppgift vid besvärnämnden.

Statsrådet skall förordna nämndens tredje medlem eller medlemmar för ordförandens och vice ordförandens återstående mandatperiod. Statsrådet förordnar även de ställföreträdare som behövs för dessa. Mandatperioden för motsvarande nuvarande medlemmar och deras

ställföreträdare utgår när denna lag träder i kraft.

Dessutom skall jord- och skogsbruksministeriet förflytta den tjänsteman som fungerar som besvärsnämndens sekreterare och den tjänste-

innehavare som biträder nämnden till tjänster vid nämnden.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om landsbygdsnäringsarnas besvärsnämnd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 4 december 1992 om landsbygdsnäringsarnas besvärsnämnd (1203/92) 1—3 §§,
4 § 1 mom. och 5 § samt
fogas till lagen en ny 5 a § som följer:

1 §

Ärenden som skall behandlas

Landsbygdsnäringsarnas besvärsnämnd fungerar som självständig besvärmyndighet, hos vilken ändring i följande myndigheters och samfunds beslut söks genom besvär:

- 1) landsbygdsnäringsdistrikten,
- 2) forststyrelsen,
- 3) skogsnämnderna,
- 4) jaktvårdsdistrikten,
- 5) jaktvårdsföreningarna,
- 6) fiskeristödsnämnden,
- 7) kommunstyrelserna i ärenden som gäller flygspridning av slybekämpningsmedel, samt
- 8) länsstyrelserna och andra veterinärvårdsmyndigheter i ärenden i vilka enligt en lag eller förordning som utfärdats innan denna lag trätt i kraft ändring söks hos jord- och skogsbruksministeriet eller dess veterinäravdelning.

Dessutom kan åt besvärsnämnden på det sätt som stadgas i lag uppdras att även behandla besvär som anföras över andra myndigheters och samfunds beslut. Besvärsnämnden behandlar även i 2 § lagen om extraordinärt ändringssökande i förvaltningsärenden (200/66) angivna ärenden som gäller beslut av sådana myndigheter och samfund som avses i denna paragraf.

2 §

Sammansättning

Till besvärsnämnden hör en ordförande och en vice ordförande och dessutom en tredje medlem som kan alternera enligt den kategori av ärenden som behandlas.

Ordföranden och vice ordföranden skall ha avlagt juris kandidatexamen. Ordföranden skall dessutom vara förtrogen med domarvärv eller förvaltningsrättslig lagskipning. Ordföranden och vice ordföranden har uppgiften som huvudsyssla och för vardera finns en tjänst som lagskipningsråd vid nämnden.

Besvärsnämndens tredje medlem har uppgiften som bisyssla. Han skall ha kännedom om de ärenden som behandlas av nämnden eller, om han förordnats endast för en viss kategori av ärenden, kännedom om de ärenden som ingår i denna kategori. När ärenden som avses i 1 § 1 mom. 7 punkten behandlas skall ifrågavarande medlem dock vara en person som avlagt veterinärexamen.

Vid besvärsnämnden finns ett behövt antal föredragande med uppgiften som huvudsyssla. För dessa finns tjänster som föredragande. Vid nämnden kan även finnas föredragande med uppgiften som bisyssla. En föredragande skall ha avlagt juris kandidatexamen eller annan för

tjänsten eller uppdraget lämplig högre högskoleexamen.

Genom förordning kan i fråga om vissa ärenden stadgas att nämnden är uppdelad i sektioner. Sektionsordförande är nämndens vice ordförande och övriga medlemmar den medlem som avses i 3 mom. och den föredragande som avses i 4 mom.

Besvärsnämndens medlemmar och föredragande handlar under domaransvar.

3 §

Förordnande av medlemmar och föredragande

Republikens president utnämner för en mandatperiod om fem år i sänder de personer som fungerar som besvärsnämndens ordförande och vice ordförande till tjänsterna som lagskipningsråd. Statsrådet förordnar för samma tid besvärsnämndens tredje medlem eller alternerande tredje medlemmar samt för dessa medlemmar och för vice ordföranden ett tillräckligt antal ställföreträdare med uppgiften som bisyssla. Ställföreträdare för ordföranden är vice ordföranden eller dennes ställföreträdare. Om besvärsnämndens medlemmars och deras ställföreträdares rätt att kvarstå i sin tjänst eller sitt uppdrag under mandatperioden gäller i övrigt vad som i regeringsformen stadgas om innehavare av domartjänst.

Besvärsnämnden utnämner föredragandena med uppgiften som huvud- eller bisyssla.

Om ordföranden eller vice ordföranden innehar en annan statlig tjänst, är han under sin mandatperiod tjänstledig från nämnda tjänst. Om beviljande av tjänstledighet för medlemmarna och föredragandena stadgas i övrigt närmare genom förordning.

Medlemmarna och deras ställföreträdare samt föredragandena beviljas avsked av samma myndighet som utnämnt eller förordnat dem.

4 §

Behandlingen av ärenden

Besvärsnämnden är beslutför såsom fulltalig. I nämnden avgörs ärenden på föredragning. Vad som i denna paragraf stadgas gäller även den sektion som avses i 2 § 5 mom.

5 §

Nämndens sekreterare och övrig personal

Besvärsnämnden har en sekreterare med

uppgiften som huvudsyssla. Sekreteraren innehar en sekreterartjänst och utnämns av statsrådet. Sekreteraren skall ha avlagt juris kandidatexamen. Sekreteraren kan även fungera som medlem av nämnden under vice ordförandens eller, om det inte är fråga om en sådan situation som avses i den sista meningen i 2 § 3 mom., den tredje medlemmens och för dessa förordnade ställföreträdares semester eller vid annat tillfälligt förhinder för dem eller om de är jäviga att sköta sina uppgifter. Vid besvärsnämnden kan inom ramen för statsbudgeten även finnas andra biträdande tjänstemän som utses av ordföranden.

Ordföranden förordnar en eller flera ställföreträdare för besvärsnämndens sekreterare. Dessa ställföreträdare har uppgiften som bisyssla och de kan även annars stå i tjänsteförhållande till staten.

Om beviljande av tjänstledighet för sekreteraren stadgas genom förordning. Sekreteraren och övriga tjänstemän som avses i denna paragraf beviljas av samma myndighet som utnämnt eller förordnat dem.

5 a §

Vissa uppgifter

Besvärsnämndens ordförande ansvarar för att besvärsnämndens uppgifter sköts ändamålsenligt och snabbt samt för utvecklandet av nämndens verksamhet.

Jord- och skogsbruksministeriet och ministeriets informationstjänstcentral biträder besvärsnämnden i registrerings-, expeditions-, arkiverings- och bokföringsuppgifter samt andra uppgifter i anslutning till den interna förvaltningen så som genom förordning eller med stöd av förordning närmare stadgas eller föreskrivs.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

De personer som när denna lag träder i kraft fungerar som ordförande och vice ordförande vid landsbygdsnäringsarnas besvärsnämnd förflyttas för den tid som återstår av deras mandattid till de tjänster som lagskipningsråd som avses i 2 § 2 mom. På motsvarande sätt fortsätter de personer som fungerar som vice ordförandens ställföreträdare i sina uppgifter till utgången av den pågående mandatperioden. Statsrådet beslutar om nämnda förflyttningar i

den ordning som stadgas i 47 § 1—2 mom. statstjänstemannalagen (750/94). Om personen i fråga inte samtycker till förflyttning skall han på ansökan beviljas avsked från uppgiften som ordförande, vice ordförande eller ställföreträdare för denne. Till nämnden utnämns eller förordnas härvid i stället för den person som frånträder sina uppgifter en ny person för företrädarens återstående mandatperiod.

Mandatperioden för besvärsnämndens alternerande medlemmar och deras ställföreträdare utgår när denna lag träder i kraft. Statsrådet

förordnar nämndens tredje medlem eller medlemmar samt ställföreträdare för dem första gången för den mandatperiod som avses i 2 mom.

Den person som fungerar som besvärsnämndens sekreterare när denna lag träder i kraft förflyttas till en tjänst som sekreterare vid besvärsnämnden och den avdelningssekreterare som biträder nämnden till en för honom lämplig tjänst vid besvärsnämnden. Jord- och skogsbruksministeriet beslutar om dessa förflyttningar.

Helsingfors den 14 oktober 1994

Republikens President
MARTTI AHTISAARI

Jord- och skogsbruksminister *Mikko Pesälä*

Lag

om ändring av lagen om landsbygdsnäringsnämnd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 4 december 1992 om landsbygdsnäringsnämnd (1203/92) 1—3 §§,
4 § 1 mom. och 5 § samt
fogas till lagen en ny 5 a § som följer:

Gällande lydelse

1 §

Ärenden som skall behandlas

Landsbygdsnäringsnämnden är verksam i anslutning till jord- och skogsbruksministeriet. Hos besvärsnämnden söks ändring i beslut av följande myndigheter och samfund:

- 1) lantbruksnäringsdistrikten,
- 2) skogsnämnderna,
- 3) jaktvårdsdistrikten,
- 4) jaktvårdsföreningarna,
- 5) fiskeristödsnämnden,
- 6) kommunstyrelserna i ärenden som gäller flygspridning av slybekämpningsmedel, samt
- 7) länsstyrelserna och andra veterinärvårdsmyndigheter i ärenden i vilka enligt en lag eller förordning som utfärdats innan denna lag trätt i kraft ändring söks hos jord- och skogsbruksministeriet eller dess veterinäravdelning.

Besvärsnämnden behandlar på motsvarande sätt även de ärenden som anges i 2 § lagen om extraordinärt ändringssökande i förvaltningsärenden (200/66).

2 §

Sammansättning

Till besvärsnämnden hör en ordförande, en vice ordförande och en medlem som alternerar enligt den sak som behandlas.

Ordföranden och vice ordföranden skall ha avlagt juris kandidatexamen. Ordföranden

Föreslagen lydelse

1 §

Ärenden som skall behandlas

Landsbygdsnäringsnämnden fungerar som självständig besvärsmyndighet, hos vilken ändring i följande myndigheters och samfunds beslut söks genom besvär:

- 1) landsbygdsnäringsdistrikten,
- 2) forststyrelsen,
- 3) skogsnämnderna,
- 4) jaktvårdsdistrikten,
- 5) jaktvårdsföreningarna,
- 6) fiskeristödsnämnden,
- 7) kommunstyrelserna i ärenden som gäller flygspridning av slybekämpningsmedel, samt
- 8) länsstyrelserna och andra veterinärvårdsmyndigheter i ärenden i vilka enligt en lag eller förordning som utfärdats innan denna lag trätt i kraft ändring söks hos jord- och skogsbruksministeriet eller dess veterinäravdelning.

Dessutom kan åt besvärsnämnden på det sätt som stadgas i lag uppdras att även behandla besvär som anförs över andra myndigheters och samfunds beslut. Besvärsnämnden behandlar även i 2 § lagen om extraordinärt ändringssökande i förvaltningsärenden (200/66) angivna ärenden som gäller beslut av sådana myndigheter och samfund som avses i denna paragraf.

2 §

Sammansättning

Till besvärsnämnden hör en ordförande och en vice ordförande och dessutom en tredje medlem som kan alternera enligt den kategori av ärenden som behandlas.

Ordföranden och vice ordföranden skall ha avlagt juris kandidatexamen. Ordföranden

Gällande lydelse

skall dessutom vara förtrogen med domarvärv eller förvaltningsrättslig lagskipning. Ordföranden och vice ordföranden har uppgiften som huvudsyssla. De kan också ges andra uppgifter vid jord- och skogsbruksministeriet.

Alternerande medlem är en tjänsteman vid jord- och skogsbruksministeriet som är insatt i de ärenden som behandlas vid respektive tillfälle.

Besvärsnämndens ordförande, vice ordförande och den alternerande medlemmen handlar under domaransvar.

3 §

Förordnande av medlemmar

Statsrådet förordnar ordföranden samt vice ordföranden och en eller flera ställföreträdare för denne för en mandatperiod på fem år i sänder. Om deras rätt att kvarstå i uppdraget gäller i övrigt vad som stadgas om innehavare av domartjänst.

Jord- och skogsbruksministeriet bestämmer på förhand för varje kategori av ärenden vilka av ministeriets tjänstemän som är alternerande medlemmar. Även ett tillräckligt antal suppleanter skall härvid utses.

Föreslagen lydelse

skall dessutom vara förtrogen med domarvärv eller förvaltningsrättslig lagskipning. Ordföranden och vice ordföranden har uppgiften som huvudsyssla och för vardera finns en tjänst som lagskipningsråd vid nämnden.

Besvärsnämndens tredje medlem har uppgiften som bisyssla. Han skall ha kännedom om de ärenden som behandlas av nämnden eller, om han förordnats endast för en viss kategori av ärenden, kännedom om de ärenden som ingår i denna kategori. När ärenden som avses i 1 § 1 mom. 7 punkten behandlas skall ifrågavarande medlem dock vara en person som avlagt veterinärexamen.

Vid besvärsnämnden finns ett behövligt antal föredragande med uppgiften som huvudsyssla. För dessa finns tjänster som föredragande. Vid nämnden kan även finnas föredragande med uppgiften som bisyssla. En föredragande skall ha avlagt juris kandidatexamen eller annan för tjänsten eller uppdraget lämplig högre högskoleexamen.

Genom förordning kan i fråga om vissa ärenden stadgas att nämnden är uppdelad i sektioner. Sektionsordförande är nämndens vice ordförande och övriga medlemmar den medlem som avses i 3 mom. och den föredragande som avses i 4 mom.

Besvärsnämndens medlemmar och föredragande handlar under domaransvar.

3 §

Förordnande av medlemmar och föredragande

Republikens president utnämner för en mandatperiod om fem år i sänder de personer som fungerar som besvärsnämndens ordförande och vice ordförande till tjänsterna som lagskipningsråd. Statsrådet förordnar för samma tid besvärsnämndens tredje medlem eller alternerande tredje medlemmar samt för dessa medlemmar och för vice ordföranden ett tillräckligt antal ställföreträdare med uppgiften som bisyssla. Ställföreträdare för ordföranden är vice ordföranden eller dennes ställföreträdare. Om besvärsnämndens medlemmars och deras ställföreträdares rätt att kvarstå i sin tjänst eller sitt uppdrag under mandatperioden gäller i övrigt vad som i regeringsformen stadgas om innehavare av domartjänst.

Besvärsnämnden utnämner föredragandena med uppgiften som huvud- eller bisyssla.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

Om ordföranden eller vice ordföranden innehar en annan statlig tjänst, är han under sin mandatperiod tjänstledig från nämnda tjänst. Om beviljande av tjänstledighet för medlemmarna och föredragandena stadgas i övrigt närmare genom förordning.

Medlemmarna och deras ställföreträdare samt föredragandena beviljas avsked av samma myndighet som utnämnt eller förordnat dem.

4 §

Behandlingen av ärenden

Besvärsnämnden är beslutför såsom fulltalig. I nämnden avgörs ärenden på föredragning. Föredragande är de tjänstemän vid jord- och skogsbruksministeriet som ministeriet förordnat till uppgifterna.

4 §

Behandlingen av ärenden

Besvärsnämnden är beslutför såsom fulltalig. I nämnden avgörs ärenden på föredragning. Vad som i denna paragraf stadgas gäller även den sektion som avses i 2 § 5 mom.

5 §

Nämndens sekreterare

Nämnden kan ha en av jord- och skogsbruksministeriet utsedd sekreterare med uppgiften som huvudsyssla. Sekreteraren skall ha avlagt juris kandidatexamen eller vicensotarieexamen. Han kan även ges andra uppgifter vid jord- och skogsbruksministeriet.

Jord- och skogsbruksministeriet tillhandahåller nämndens förvaltningstjänster enligt vad som stadgas närmare genom förordning.

5 §

Nämndens sekreterare och övrig personal

Besvärsnämnden har en sekreterare med uppgiften som huvudsyssla. Sekreteraren innehar en sekreterartjänst och utnämns av statsrådet. Sekreteraren skall ha avlagt juris kandidatexamen. Sekreteraren kan även fungera som medlem av nämnden under vice ordförandens eller, om det inte är fråga om en sådan situation som avses i den sista meningen i 2 § 3 mom., den tredje medlemmens och för dessa förordnade ställföreträdare semester eller vid annat tillfälligt förhinder för dem eller om de är jäviga att sköta sina uppgifter. Vid besvärsnämnden kan inom ramen för statsbudgeten även finnas andra biträdande tjänstemän som utses av ordföranden.

Ordföranden förordnar en eller flera ställföreträdare för besvärsnämndens sekreterare. Dessa ställföreträdare har uppgiften som bisyssla och de kan även annars stå i tjänsteförhållande till staten.

Om beviljande av tjänsteledighet för sekreteraren stadgas genom förordning. Sekreteraren och övriga tjänstemän som avses i denna paragraf beviljas av samma myndighet som utnämnt eller förordnat dem.

5 a §

Vissa uppgifter

Besvärsnämndens ordförande ansvarar för att

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

besvärsnämndens uppgifter sköts ändamålsenligt och snabbt samt för utvecklandet av nämndens verksamhet.

Jord- och skogsbruksministeriet och ministeriets informationstjänstcentral biträder besvärsnämnden i registrerings-, expeditions-, arkiverings- och bokföringsuppgifter samt andra uppgifter i anslutning till den interna förvaltningen så som genom förordning eller med stöd av förordning närmare stadgas eller föreskrivs.

Denna lag träder i kraft den
199 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

De personer som när denna lag träder i kraft fungerar som ordförande och vice ordförande vid landsbygdsnäringsarnas besvärsnämnd förflyttas för den tid som återstår av deras mandattid till de tjänster som lagskipningsråd som avses i 2 § 2 mom. På motsvarande sätt fortsätter de personer som fungerar som vice ordförandens ställföreträdare i sina uppgifter till utgången av den pågående mandatperioden. Statsrådet beslutar om nämnda förflyttningar i den ordning som stadgas i 47 § 1—2 mom. statstjänstemannalagen (750/94). Om personen i fråga inte samtycker till förflyttning skall han på ansökan beviljas avsked från uppgiften som ordförande, vice ordförande eller ställföreträdare för denne. Till nämnden utnämns eller förordnas härvid i stället för den person som frånträder sina uppgifter en ny person för företrädarens återstående mandatperiod.

Mandatperioden för besvärsnämndens alternerande medlemmar och deras ställföreträdare utgår när denna lag träder i kraft. Statsrådet förordnar nämndens tredje medlem eller medlemmar samt ställföreträdare för dem första gången för den mandatperiod som avses i 2 mom.

Den person som fungerar som besvärsnämndens sekreterare när denna lag träder i kraft förflyttas till en tjänst som sekreterare vid besvärsnämnden och den avdelningssekreterare som biträder nämnden till en för honom lämplig tjänst vid besvärsnämnden. Jord- och skogsbruksministeriet beslutar om dessa förflyttningar.